

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
helene.lassi@regeringskansliet.se

Remiss. Betänkande Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35)

Regeringskansliets diarienummer N2018/02915/BB

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat betänkande och önskar framföra kommentarer enligt nedan.

Inledning

Region Skåne har ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och årligen följa upp och utvärdera resultaten av det regionala tillväxtarbetet, samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning. Genom Strukturbild för Skåne arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. Sedan 2014 samordnar också Region Skåne ett Skånskt bostadsnätverk vars syfte är att skapa utveckling i hela Skåne genom att stimulera till ökat och balanserat bostadsbyggande så att bristen på bostäder inte förhindrar en socialt hållbar utveckling eller blir en tillväxthämmande faktor.

Region Skåne har dessutom ansvaret för regionala bedömningar av den ekonomiska utvecklingen samt prognoser över sysselsättning och befolkning. Region Skåne tar årligen fram befolkningsprognoser för Skåne och dess kommuner, samt för Öresundsregionen.

Region Skånes synpunkter

Sammanfattningsvis vill Region Skåne lyfta nedanstående punkter. Resonemangen vidareutvecklas och fördjupas vidare i yttrandet.

- Region Skåne instämmer i nödvändigheten att öka kunskap om ekonomiskt svaga hushåll och göra bättre analyser av bostadsbrist och bostadsbehov.
- Region Skåne ställer sig bakom förslagen om att ge regionerna uppdrag om att ta fram regionala analyser av behov och utbud av bostadsbyggande och att föra dialoger med kommunerna och länsstyrelsen för att skapa samsyn och vara överens om åtgärder för att motverka bostadsbristen.
- Region Skåne ser stora fördelar med en koppling mellan bostadsmarknadens regionala dimension och regional utveckling.
- Region Skåne vill poängtera vikten av en koppling mellan bostadsförsörjning och fysisk planering.

Region Skåne är i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet och ställer sig bakom förslagen i utredningen om ett samlat arbetssätt och samordning samt ett förtydligande av ansvarsfördelningen mellan Boverket, länsstyrelserna, regionerna och kommunerna. Region Skåne instämmer i att det är nödvändigt att öka kunskapen om hushåll som inte har ekonomiska förutsättningar att skaffa en ändamålsenlig bostad och att göra bättre analyser av bostadsbrist och bostadsbehov.

Region Skåne delar betänkandets syn att det behövs en aktiv regional nivå som har kompetens och möjlighet att sätta de nationella bedömningarna om bostadsbrist och behov i ett regionalt sammanhang och som kan föra dialogen med kommunerna om deras bedömningar i relation till de nationella. Region Skåne ställer sig bakom förslaget att ge regionerna ett uppdrag om framtagandet av regionala analyser om behov och utbud av bostadsbyggande utifrån Boverkets beräkningar. Region Skåne ställer sig också bakom förslaget att ge regionerna i uppdrag att föra dialog med kommuner och länsstyrelse för att skapa en samsyn om bostadsbristens utveckling och insatser för att åtgärda den.

Region Skåne ser stora fördelar med att frågor om bostadsbrist, bostadsbyggande och bostadsmarknad får en tydligare regional dimension. Det har under de senaste åren vuxit fram en medvetenhet om att bostadsfrågorna har en koppling till tillväxt och regional utveckling. Drivkrafter för bostadsmarknaden, som exempelvis sysselsättning, infrastruktur och utbildning, följer oftast inte kommungränser utan är mer

delregionala eller regionala. Region Skåne har analyskompetens och ett stort regionalt kunskapsmaterial om befolkningsutveckling, sysselsättning och företagande, men också om kompetens och utbildning, arbetsmarknadsfrågor samt transportinfrastrukturinvesteringar. Detta är planeringsunderlag som i högre grad kan nyttjas av kommunerna i analyser om bostadsbehov och bostadsbrist och i den fysiska planeringen.

Region Skåne instämmer i resonemanget om att regionen aktivt kan bidra till att genomföra gemensamma insatser med kommunerna och staten. Region Skåne har arbetat med regional fysisk planering genom Strukturbild för Skåne sedan 2005 och har därmed en upparbetad arena för att föra dialog om fysisk planering. Dessutom har Region Skåne ett samarbete med Länsstyrelsen och Kommunförbundet Skåne i form av Skånskt Bostadsnätverk sedan 2014 som är en arena för kunskapsuppbyggnad och samverkan för samtliga aktörer på Skånes bostadsmarknad.

Förslagen i betänkandet innebär ett förändrat fokus för kommunernas bostadsförsörjning och hur denna redovisas. Region Skåne instämmer i att det är viktigt att bostadsförsörjningen för de ekonomiskt svaga grupperna prioriteras. Samtidigt är det också viktigt att kommunernas ansvar för behovet av bostadsbyggande fortsatt tas hand om i den fysiska planeringen. Om bostadsmarknaden fungerar väl och det byggs tillräckligt med bostäder finns det större möjlighet också för ekonomiskt svaga hushåll att kunna efterfråga bostäder.

Förslaget om de avtal som länsstyrelserna ska kunna sluta med kommunerna och som kan leda till statlig medfinansiering är översiktligt beskrivna och därmed svåra att ha synpunkter på. Region Skåne ser att det är värdefullt att eventuella förhandlingar med enskilda kommuner sker utifrån regionala och kommunala analyser. Region Skåne anser också att det är viktigt att ett ökat regionalt ansvar för bostadsförsörjning kan kopplas till ansvaret för den regionala utvecklingen och den regionala transportinfrastrukturplanen.

Region Skåne ställer sig också tveksam till om ökad kunskap om utsatta gruppers behov räcker för att dessa grupper ska få möjlighet att skaffa en bostad. Det finns, som utredningen påpekar, ett delat ansvar för bostadsförsörjningen mellan stat och kommun och det är också många andra aktörer som är inblandade i bostadsbyggandet. En långsiktig och tydlig nationell bostadspolitik som håller över mandatperioderna har efterfrågats länge och är fortfarande önskvärt.

Region Skåne anser att det är av vikt att resurserna tilldelas utifrån regionala bedömningar av bostadsbristen och inte enbart fördelas lika över samtliga län. I län där bostadsbristen är som störst bör också resurserna vara proportionerliga med bostadsbristen.

Slutligen vill Region Skåne påpeka att trots de djupgående kunskaper om demografi, arbetsmarknad och bostadsmarknad i Skåne som Region Skåne har och den analytiska kompetens som redan finns, skulle ett utökat uppdrag enligt förslaget kräva ökade resurser, i synnerhet i det initiala skedet. Enligt finansieringsprincipen ska inga nya uppgifter tilldelas en aktör utan att medel följer med uppgiften. Region Skåne anser att det är positivt att utredningen gör bedömningen att regionerna bör tilldelas medel för sitt arbete. Det hade dock varit fördelaktigt med ett visst tillskott av medel redan före 2020, eftersom mycket av arbetet att bygga upp strukturerna för det nya uppdraget kommer att ske då.

Mätta Ivarsson
Ordförande

Ulrika Geeraedts
Utvecklingsdirektör